

Regionala pensionärsrådet
Camilla Tengström

2024-02-16

Regionala pensionärsrådet - Tema: Hälso- och sjukvård
Fredagen den 16 februari 2024 kl.09.30-12.30
Plats: Vänersborg, Residenset vid Torget. Konferensrum: Sessionssalen.

Närvarande politiker

Helén Eliasson, (S) RPR ordförande digitalt
My Alnebratt (S) RPR ersättare fysiskt
Thony Andreasson Anderum (MP) RPR ersättare
fysiskt
Stefan Svensson (KD) RPR ersättare digitalt

Närvarande ledamöter

Bengt Fernström, PRO fysiskt
Gunnel Brandt, PRO digitalt
Ove Göransson, PRO fysiskt
Patricia Valeria Labrana, PRO fysiskt
Ann-Christine Baar, SPF Seniorerna fysiskt
Kerstin Segesten, SPF Seniorerna fysiskt
Ingemar Apelstig, SPF Seniorerna fysiskt
Sture Sundmark, SPF Seniorerna digitalt
Zaidi Foliás, SKPF fysiskt
Barbro Westergren, SKPF fysiskt
Karl-Gunnar Wikström SKPF fysiskt
Birgitta Berghänel-Sikberger, RPG digitalt

Närvarande ersättare

Kerstin Carlsdotter, PRO fysiskt
Sven Carlsson, PRO fysiskt
Ritha Lindh, PRO fysiskt
Monica Andreasson, PRO fysiskt
Lena Eriksson SPF Seniorerna digitalt
Agneta Nero, SPF Seniorerna fysiskt
Lars B Andersson, SPF Seniorerna fysiskt
Håkan Persson, SKPF fysiskt
Arne Brännström, RPG fysiskt

Övriga närvarande

Ann-Sofie Rundberg, strategisk hälso- och
sjukvårdsutvecklare. fysiskt
Anders Falkeby, chef, jurist digitalt
Camilla Tengström, koncernstab kansli och säkerhet,
verksamhetsstöd. fysiskt

Förhinder

Jan-Erik Sandegren SPF Seniorerna
Lars Holmin (M) RPR, vice ordförande
Gunilla Eriksson, SKPF ersättare
Birgitta Carlander, SKPF ersättare

Presidierna för (RS) regionstyrelsen och
(OSN) opertiva hälso- och sjukvårdsnämnden
Ingår i Regionala pensionärsrådet sedan våren 2023.

SPRF ingår numera i SKPF

1. Anteckningar från föregående möte 9 november 2023

Anteckningarna godkändes.

2. Tema – Hälso- och sjukvård

Ann-Sofie Rundberg informerade om VGR:s strategi för omställningen, målbilden i Västra Götaland, vad är ”Nära vård” och i stora drag om vårdgarantin enligt önskemål i fråga 4.1.. Det framkom att Regionala pensionärsrådet med stöd av ordföranden önskade att vara en remissinstans. Ann-Sofie tog med sig önskemålet. Se hennes presentation i **bilaga 1**.

3. Beredskapsplanering i händelse av kris och krig

Anders Falkeby informerade om beredskapsorganisationen i VGR, Västra Götalands ansvar vid höjd beredskap och krig och Krisledningsnämndens ansvar och uppdrag. Se hans presentation i **bilaga 2**.

4. Frågor och svar PRO

4.1. "Vi önskar en redovisning av vårdgarantin!"

Ann-Sofie Rundberg informerar i stora drag om vårdgarantin se punkt 2, presentation i **bilaga 1**.

4.2. "När det gäller vaccinationer anser vi att ett fullgott vaccinationsprogram bör införas, som skall innehålla vaccin mot bältros, pneumokocker, covid och säsongsinfluensa. Det skall vara kostnadsfritt för medborgare över 70 år. Hur ser ni på detta?"

Svar: Att vaccinera äldre är viktigt för en god hälsa och i många fall kan vaccination göra sjukdomen lindrigare eller förebygga vård på sjukhus. Tidigare har Regionfullmäktige beslutat att vaccin mot pneumokocker blir kostnadsfritt för personer över 75 år och till riskgrupper äldre än två år. I dag är vaccinet kostnadsfritt för riskgrupper samt för personer födda 1947. Vaccination mot säsongsinfluensa som ges till person som tillhör riskgrupp enligt Folkhälsomyndighetens rekommendation är avgiftsfritt. Just nu pågår det diskussioner om vaccinationsfrågan och vi behöver se över olika vaccinationer på en strategisk nivå för en långsiktig hantering.

4.3. "Hur har implementeringen av Socialstyrelsens rekommendationer avseende screening av tjocktarm och ändtarm för 60-74 åringar gått? Hur långt har ni nått? Med tanke på att Stockholm och Gotland infört detta sedan flera år med goda resultat.

Svar: Screening för kolorektalcancer har införts i hela landet och således är det i VGR i gång sedan 2022. Under året 2024 kommer alla som fyller 60, 62, 64, 66, 68, 70 och 72 ett avföringsprov hemskickat. Är avföringsprovet positiv kommer man få erbjuden en koloskopi. Avföringsprovet skickas ut vartannat år och enligt planen är nästa år screeningen full införd i regionen.

5. Frågor och svar SPF seniorerna och SKPF

5.1. "Ekonomisk situationen i regionen; Underskott 1,7 miljarder, hur klara? konsekvenserna av nedskärning av vårdpersonal med tanke på tillgänglighet/vårdköer/vårdskador/patientsäkerhet, personalens arbetsmiljö mm

•Reflexion; Regionerna måste enl. SKR dra ner verksamhet med 24 miljarder kr. Fallen i regionerna kostar 17 miljarder kr/år. Hur jobbar regionen med fallprevention? Vad kostar fallskadorna i vår region?

•Omställningen till Nära Vård med primärvården som nav syftar bla till effektivare vård, bättre tillgänglighet, bättre samordning, ökad patientmedverkan, proaktivitet i stället för reaktivitet dvs mer förebyggande vård. En mer effektiv vård! Enl. IVO:s senaste rapport har mycket litet hänt.

•Mer vård ske i Primärvården; ja men —utan omställning? Utan ekonomi?

•Nedskärning av ambulansvården och psykiatri i Göteborgsområdet, konsekvenser?"

Svar: Ekonomiska läget – nedskärningen av ambulansen och psykiatri

Omställningen är VGR:s strategi att möta resursmässiga utmaningar, ekonomiska såväl som reala. IVO:s rapport är en nationell rapport och i VGR har andelen resurser till primärvården ökat till i hög takt och ligger bland de högsta i landet, men omställningstakten behöver ökas oavsett. Så resursmässigt kan VGR peka på bra siffror till nära vård till primärvård.

Vad gäller ambulanser och psykiatri är arbete pågående just nu och därför är det svårt att kommentera detta mer ingående. Alla förvaltningar ska leverera åtgärdsplaner för en regiongemensam värdering av om åtgärderna kommer ge önskad ekonomisk effekt och om de kan negativt påverka andra utförare eller innebär att uppdrag om att erbjuda en god och jämlik hälso- och sjukvård inte utförs. Än så länge har dock inte material inkommit.

5.2. "Covidläget i regionen? Rekommendationer?"

Svar: Bifogar en lägesbild över covid-19. Folkhälsomyndigheten har i december beslutat om en ny rekommendation om vaccination för covid-19. Rekommendationen gäller alla som har en ökad risk för att bli allvarligt sjuka i covid-19 och innefattar bland annat alla personer 80 år och äldre samt 65 år och äldre med dagliga omsorgsinsatser.

Vaccination minskar risken för svår sjukdom och dödsfall för individen och minskar risken för ytterligare våg av smitta med ökad belastning på samhället och hälso- och sjukvården som följd. Det är Folkhälsomyndighetens rekommendation som ligger till grund för vem som ska erbjudas vaccination i VGR. SKR rekommenderar regionerna att fortsatt erbjuda avgiftsfri vaccination mot covid-19 för de som rekommenderas vaccination av Folkhälsomyndigheten. För övriga grupper kan avgift övervägas. Med bakgrund i detta beslutade strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden vid sitt sammanträde den 2 februari att från 1 mars 2024 erbjuda kostnadsfria vaccinationer för de av folkhälsomyndigheten rekommenderade grupperna till dess att nya rekommendationer kommer. **Se bilaga 3.**

5.3. ”Beredskapsplanering i händelse av kris och krig. Beredskap inom Hälso- och sjukvården?”

Anders Falkeby, informerade på mötet. Se hans presentation i [bilaga 2](#)

5.4. ”Kan vi få information om nerdragning av ambulanser i Göteborg och dess konsekvenser. Antar att den frågan hör hemma här eller är det Göteborgs stad som äger frågan?”

Svar: Föredragshållare bjuds in till nästa möte den 24 maj.

5.5. ”Vi har tidigare fått information om att man ska få erbjudande om operation på ett annat sjukhus om det sjukhuset som fått remissen inte har någon tid inom vårdgarantin. Nu säger man på Kungälv ortopedi att det finns inga avtal med andra regioner och VGR har inga andra tider att erbjuda utan patienten får ringa runt själv för att se om det går fortare på ett annat sjukhus. Stämmer denna information?”

Svar: Kungälv ortopedi och vårdgarantin

Vårdgarantin innebär att en patient ska få vård inom en viss tid. Från och med 2010-07-01 är den en del av Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL och Patientlagen (2014:821). I förordningen om vårdgaranti (2017:80) fastställs inom vilka tidsgränser en patient ska erbjudas vård. Om utföraren av vård efter remissbedömning eller beslut om behandling/operation känner till att vård inte kan ges inom vårdgarantin ska de aktivt hjälpa och erbjuda patienten vård hos annan utförare. Detta utan extra kostnad för patienten. Vårdgivaren kan inte hänvisa patient att söka vård i valfrihet om man inte kan hålla vårdgarantin. Valfrihet i vården finns för att patienter ska kunna göra ett aktivt val av sin utförare av vård. Mottagningarna inom VGR använder sig av flera olika privata vårdföretag (leverantörer) för att korta köerna till att genomföra planerade besök och operationer. Varje patients remiss måste bedömas om den är medicinsk lämplig att skicka till privat vårdgivare och att avtalet innehåller den medicinska åtgärd som patienten väntar på. Patienten måste ge sitt aktiva samtycke till att skickas till privat vårdgivare. Väntetiden vid mottagningarna är ibland längre än vårdgarantins tidsgränser. Detta är tyvärr ett välkänt problem både för patienter och närstående som det arbetas intensivt med både nationellt och regionalt inom förvaltningarna och politiskt.

Vårdgarantin innebär att en patient ska få vård inom en viss tid. Från och med 2010-07-01 är den en del av Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL och Patientlagen (2014:821). I förordningen om vårdgaranti (2017:80) fastställs inom vilka tidsgränser en patient ska erbjudas vård.

Om utföraren av vård efter remissbedömning eller beslut om behandling/operation känner till att vård inte kan ges inom vårdgarantin ska de aktivt hjälpa och erbjuda patienten vård hos annan utförare. Detta utan extra kostnad för patienten.

Vårdgivaren kan inte hänvisa patient att söka vård i valfrihet om man inte kan hålla vårdgarantin. Valfrihet i vården finns för att patienter ska kunna göra ett aktivt val av sin utförare av vård.

Mottagningarna inom VGR använder sig av flera olika privata vårdföretag (leverantörer) för att korta köerna till att genomföra planerade besök och operationer.

Varje patients remiss måste bedömas om den är medicinsk lämplig att skicka till privat vårdgivare och att avtalet innehåller den medicinska åtgärd som patienten väntar på. Patienten måste ge sitt aktiva samtycke till att skickas till privat vårdgivare.

Väntetiden vid mottagningarna är ibland längre än vårdgarantins tidsgränser. Detta är tyvärr ett välkänt problem både för patienter och närstående som det arbetas intensivt med både nationellt och regionalt inom förvaltningarna och politiskt.

VGR har flera olika avtal med privata vårdgivare. För mer information hänvisas till följande sida, Uppdrag och avtal.

VGR har tillgänglighetsavtal som en åtgärd för att korta vårdköerna. Förutsättningen för att kunna välja vård på dessa avtal är att patienten är uppsatt på en planeringslista hos en sjukhusförvaltning inom den offentliga vården, antingen för besök eller för behandling. Patienten kan själv inte välja vårdgivare inom dessa avtal utan vårdgivaren skickar patienten efter att samtycke givits från patient och medicinsk lämplighet att skickas har bedömts.

Valfrihet i vården omfattar all öppen vård för primärvård och länssjukvård inklusive högspecialiserad vård, nationell högspecialiserad vård och dagkirurgi. Detta är ett aktivt val av patienten.

Patienten kan dock inte kräva vårdgaranti i annan region, förutom i Region Halland och för viss vård i Region Värmland, vilka VGR har samverkansavtal med.

För att få information om vårdgaranti och valfrihet i vården hänvisar vi till vår handbok.

Handbok vårdgaranti och valfrihet i vården. Länken finns i mejlet.

6. Budget

Helen, informerade om hur det ser ut med ekonomin och det såg ganska mörkt ut, speciellt vad gäller pensionskostnader. Det verkar ljusna i budgetsammanhang först 2026.

7. Övrigt

Sven informerade om seniormässan i Göteborg på Svenska Mässan den 20-22 mars 2024.

Han tyckte det var konstigt att inte VGR deltog som utställare. Helén, My, Thony och Stefan ”tar frågan med sig” för att undersöka vad som kan göras.

Nästa möte blir torsdagen den 24 maj 2024, tema kultur - Katti Hoflin bjuds in

Helén Eliasson
Regionala pensionärsrådet, ordförande.

Vid anteckningarna

Camilla Tengström
Sekreterare